

De tien plagen in Egypte

Door Gábor Locht

Wonderlijke geschiedenissen staan er toch in de Bijbel. Het is dan ook géén wonder wanneer deze gebeurtenissen je soms aan het twijfelen brengen. Klopt dat nu echt allemaal?

Neem nu de tien Egyptisch plagen. Water verandert in bloed; overal verschijnen plotseling kikkers, muggen en steekvliegen. Het vee sterft aan pest. Zweren, hagel, sprinkhanen en duisternis treffen het land en tot slot: het sterven van alle eerstgeboren zonen. Het is niet vreemd wanneer je soms denkt: zou dat nu echt allemaal zo zijn gebeurd? Van zulke grote rampen zou je toch verwachten dat er ook buiten de Bijbel gegevens over te vinden zijn...

Laat er nu zo'n bron zijn! De zogenaamde papyrus Ipuwer¹. Deze papyrus is een klaagzang van ene Ipuwer aan zijn goden of aan de farao. Hij beschrijft rampen van ongekende omvang en wanneer de uittocht uit Egypte in de 15^e eeuw voor Christus heeft plaatsgevonden, is het heel aannemelijk dat Ipuwer een Egyptische getuige is van de exodus. Hoewel de papyrus erg beschadigd is, zijn er nog grote delen van leesbaar. De gelijkenis met het verslag in het boek Exodus is meer dan opmerkelijk!

Ipuwer beschrijft een periode van grote chaos in Egypte. Slaven vluchten en grote natuurrampen treffen het land. De rampen die Egypte treffen komen sterk overeen met de beschrijving van de plagen in Exodus. Zo beschrijft Ipuwer dat de rivier de Nijl in bloed is veranderd, zodat niemand het water kan drinken (vergelijk Exod.7:14-25). De rivier stinkt en alle vissen zijn gestorven (vergelijk Exod. 7:21). Bomen en planten worden vernield door hagel (vergelijk Exod. 9:13-35) en vuur (vergelijk Exod. 9:25). Geen fruit of planten zijn volgens Ipuwer meer te vinden, maar ook het vee is er ellendig aan toe en er is niemand om het binnen te halen (vergelijk Exod. 9:19,20). Hierna wordt het land in duisternis gehuld (vergelijk Exod.10:21-23) en tot slot sterven vele mensen: volgens Ipuwer zijn er overal mensen die hun broer begraven en worden de kinderen van prinses op straat geworpen (vergelijk Exod.12:29,30). Ook verhaalt Ipuwer van slavinnen die worden behangen met gouden sierraden (vergelijk Exod.11:2) en tot slot wordt beschreven dat de farao onder mysterieuze omstandigheden verdwijnt (vergelijk Exod.14:28).

In deze volledig chaotische toestand wordt het land bovendien aangevallen door buitenlandse stammen. Het is heel goed mogelijk dat het hier om dezelfde stammen gaat als die in Exodus 17 worden beschreven als de Amelekieten. Dit volk was wellicht op weg naar Egypte om het land te plunderen, toen het de Israëlieten op zijn weg vond. Na een verloren strijd met de Israëlieten zouden zij doorgetrokken kunnen zijn naar Egypte.

De gebeurtenissen die Ipuwer beschrijft komen dus erg overeen met het verslag in Exodus. Er zijn geen aanwijzingen dat de papyrus het boek Exodus als bron gebruikt heeft, of andersom. Kortom: we lijken hier temaken te hebben met een onafhankelijke bron, die dezelfde gebeurtenissen beschrijft als het boek Exodus. De plagen uit Egypte zijn daarom op het eerste gezicht wel wonderlijk, maar worden ondersteund door getuigenissen van buiten de Bijbel!

1. Ik maak gebruik van het onderzoek van I. Velikovsky, *Ages in Chaos*, Sidgwick & Jackson, London, 1972, pag. 22-39. Het totaal van Velikovsky's reconstructie van de geschiedenis is onder historici niet staande gebleven. Dat neemt echter niet weg dat onderdelen uit zijn theorieën, zoals zijn interpretatie van de papyrus Ipuwer goed verdedigbaar zijn.